

Адміністрація морських портів України. Реєстр морських портів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uspa.gov.ua/ru/reestr-morskikh-portov>

УДК: 005.44

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

А. П. Мажак, А. С. Полянська

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: annychka1797@gmail.com*

Сьогодні дедалі інтенсивнішими та відчутнішими є процеси глобалізації, які мають на меті нівелювати межі між економічним, політичним, соціальним та духовними життям господарюючих суб'єктів різних країн. Немає такої держави, яка б частково не відчула вплив цього процесу на її діяльність та сфери суспільства.

Глобалізаційні процеси не оминули і нашу країну та особливо харчову промисловість, оскільки наша країна поступово інтегрується до міжнародних організацій та ринків.

Для України харчова промисловість є пріоритетною і стратегічно важливою галуззю, яка здатна забезпечити не тільки потреби внутрішнього ринку, а й конкурувати з світовими лідерами виробництва харчової галузі. Про ділову активність підприємств харчової промисловості країни свідчать індекси виробництва продукції, значення яких протягом 2016-2018 років спадають, але позитивну тенденцію показує галузь перероблення та консервування фруктів та овочів [1]. Отже, спостерігаємо спадаючу тенденцію діяльності підприємств харчової промисловості, а зростання динаміки імпорту свідчить про спробу за умови зниження виробництва харчових продуктів, забезпечити дефіцитну потребу за рахунок імпорту.

Таким чином, процеси глобалізації сприяють зростанню імпорту харчових продуктів, зокрема за рахунок розширення ринків збуту та співпрацю з міжнародними організаціями. Вважаємо, що підприємства харчової промисловості можуть реагувати на процеси глобалізації через:

виробництво якісної і органічної продукції, як один з пріоритетів сталого розвитку;

розвиток бізнесу з врахуванням міграційних процесів;

зростання продуктивності, як визначальної передумови зростання інвестиційної привабливості розвитку бізнесу.

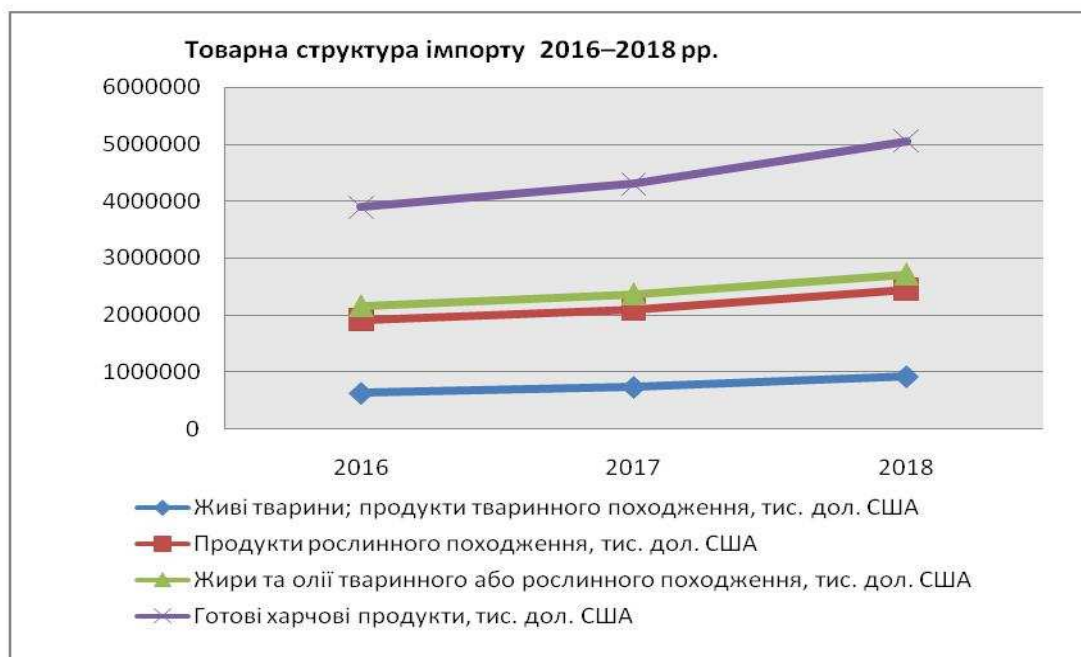


Рис.1 Динаміка імпорту харчових продуктів в Україні 2016-2018 рр.

Джерело: розроблено авторами за даними [2]

світі спостерігається стрімке зростання попиту на екологічно чисту та органічну продукцію. Це відкриває великі можливості для розвитку національних ринків екологічно чистої продукції. Тому динамічно розвивається глобальний тренд – «чиста етикетка» (Clean Label). Продукт, що відповідає концепції «чистої етикетки», повинен бути без добавок і консервантів, складатися із знайомих, доступних споживачеві інгредієнтів, містити мінімум компонентів в мінімальній обробці [3].

Таким чином, виробництво органічної продукції уже можна розглядати як глобальний бізнес-тренд, який підвищує конкурентоспроможність підприємства на місцевому і міжнародному ринках.

Глобалізація сприяє розвитку країни, оскільки відкриває перед її населенням рівні можливості доступу до великих об'ємів інформації та знань; відбувається більш вільне перетікання інновацій та технологій, також, відбувається обмін кваліфікаційними здібностями внаслідок співпраці над спільними проектами тощо. Тому міграційні процеси до промислово розвинених країн дозволяють людям оволодіти найсучаснішими технологіями в управлінні та виробничих процесах, ознайомлюватися з досвідом діяльності успішних компаній.

Так, наприклад, власник «Доброї ферми» Віктор закінчивши бакалаврат в США, зміг знайти і опанувати достовірні англійські джерела по сироварінню, що істотно поглибило його пізнання, які зараз він успішно реалізує на власній фермі, а власник «Лісової ферми» Ярослав Рудницький понад два роки пропрацював на молочній фермі в Данії та рік у Швеції. Зараз застосовує дансько-шведський досвід на власній фермі сироваріння [4].

Таким чином, глобалізація через міграційні процеси дозволяє підприємцям

легко вивчати техніку і технологію успішних підприємств різних країн, набиратися досвіду та реалізовувати його на власних підприємствах.

Глобалізація сприяє зростанню продуктивності підприємства через критерій зростання інвестиційної привабливості.

Продуктивність □ це показник, який характеризує результат діяльності на основі отриманих результатів у співвідношенні до затрачених ресурсів. Таким чином, продуктивність можна розглядати через різний зміст, оскільки критерієм результату можуть бути не тільки економічні показники, а й енергоефективність, екологічність, конкурентоспроможність, досвід, інноваційність. У свою чергу, до ресурсів, які визначають певну результативність, можемо віднести: природно-сировинні ресурси, матеріальні ресурси, фінансово-інвестиційні ресурси, персонал, техніко-технологічні, маркетингово-логістичні, інформаційні ресурси, інноваційні ресурси, управлінські ресурси тощо.

Якщо враховувати ці критерії, то їх ключовим спрямуванням є інновації, оскільки глобалізація значною мірою визначає і впливає на інноваційний розвиток вітчизняних підприємств за рахунок:

- глобалізації попиту на високотехнологічну продукцію;
- зростання темпів технологічного оновлення галузей та зменшення життєвого циклу продукції;

- вільного переміщення між країнами ресурсів, знань, інформації;
- створення умов для досягнення взаємовідповідності напрямів і темпів змін інноваційних потенціалів підприємств;

- прийняття світової культури управління щодо побудови соціального діалогу, що створює нові матеріальні та нематеріальні стимули для національних виробників (екологічність, безпека).

Отже, підприємствам харчової промисловості необхідно враховувати основні аспекти впливу глобалізації на їхню діяльність, щоб успішно формувати пропозицію, враховуючи попит на продукти харчування та конкурентні переваги на національному та міжнародному ринках.

Список використаних джерел:

Індекси промислової продукції за видами діяльності за 2013-2018 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/pr/prm_ric/prm_ric_u/ipv2013_u_bez.html

Товарна структура зовнішньої торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/zd/tsztt/tsztt_u/tsztt1218_u.htm

Здорова їжа: натуральність продуктів харчування стала трендом [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://rau.ua/novuni/health-food/>

Хто робить сир? Крафтові сироварні України [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://medium.com/@fregatt18/97c36abe2560>